

Comunitat Autònoma / Departament / Estat	COMUNITAT VALENCIANA
Municipi	VALÈNCIA
Edifici	Catedral de Santa Maria
Direcció	
Localització	sala de campanes
Nom	El Jaume (9)
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 134 Vora 15 Altura del bronze 120 Pes aproximat (en quilos) 1750 kg
Fonedor	MOREL, TOMÁS
Any fosa	1429
Descripció	<p>La campana té una complexa inscripció, en bellíssima majúscula gòtica, que utilitza el grec, el llatí i el valencià. En la banda superior figura: "IHS # + XPS ? REX ? UENIT ? IN ? PACE ? DEUS ? OMO ? FACTUS ? EST (escut) THOMAS ? MOREL ? ME ? FECIT ? ANY ? MIL ? CCCC ? XX ? UIIII ? TE DEUS ? LAUDAMUS ? " amb algunes errades, ja que calia escriure "IHSOUS XPISTOS REX VENIT IN PACE. DEUS HOMO FACTUS EST. THOMAS MOREL ME FECIT ANY MCCCCXXVIII. TE DEUM LAUDAMUS", que es pot interpretar com JESÚS CRIST REI HA VINGUT AMB LA PAU. DÉU S'HA FET HOME. THOMAS MOREL EM VA FER L'ANY 1429. A VOS DÉU US LLOEM.</p> <p>A continuació figuren alternades i repetides tres vegades un gravat de la Mare de Déu sedent amb Nen i del Pare Etern sedent amb Crist crucificat entre els seus genolls, una iconografia molt poc habitual.</p> <p>Un poc més baix, tot i que encara en el terç, hi figura la següent inscripció grega, llatina i valenciana en majúscula gòtica, més petita però també molt bé formada (amb la diferència de tenir les S invertides) " XP? # UINCIT # XP? # REGNAT # XP? # INPERAT # XP? # ABOMNI # MALO # NOS # DEFENDAT # AUE # MARIA # GRACIA # PLENA # DOMINU? # TECUM # BENEDICTA # TU # IN # MULIERIBU? # ET # BENEDICTU? # FRUCTU? # UENTRI? # TUI # IH? # UERGE # # # " que calia haver escrit com "XPISTOS VINCIT, XPISTOS REGNAT, XPISTOS IMPERAT, XPISTOS AB OMNI MALO NOS DEFENDAT. AVE MARIA, GRATIA PLENA, DOMINUS TECUM, BENEDICTA TU IN MULIERIBUS ET BENEDICTUS FRUCTUS VENTRIS TUI IHSOUS. VERGE" i que es pot interpretar com CRIST VENÇ, CRIST REGNA, CRIST IMPERA, CRIST ENS DEFENGA DE QUALSEVOL MAL. DÉU VOS GUARD MARIA, PLENA DE GRÀCIA, EL SENYOR ÉS AMB VÓS, BENEÏDA SOU ENTRE LES DONES I BENEÏT EL FRUIT DE VOSTRE VENTRE JESÚS. VERGE. Així com la primera part de les invocacions és coneguda, i la segona forma part del salut angèlic, no sabem a què correspon la paraula "Verge" a la fi de la frase.</p> <p>Per altra banda, aquesta campana, anomenada tradicionalment "El Jaume" i associada a la important Confraria de Sant Jaume, no té cap element que permeta associar-la a aquest apòstol.</p> <p>En el mig peu hi ha tres cordons, el central més gruixut: sembla que hi havia la creença - que es repeteix en altres campanes medievals) que eixe cordó més gran millorva la sonoritat.</p>
Fotos	300

Tocs	A partir de 1992, amb la truja de fusta restaurada, la campana forma part dels tocs ordinaris i extraordinaris de la Catedral, exclusivament de manera manual. Per alçar la campana, i degut al seu volum, cal dos persones, però per voltejar-la una a soles pot fer-ho, amb cert esforç. Quan hi ha personal abundant, la campana es toca amb dos cordes, i fins i tot amb una tercera persona en la tarima, per parar-la.
Conservació, manteniment	La campana conserva la truja de fusta laminada de France Carillons, amb els ferratges adaptats als trepans, després de la seua caiguda en 2014.
Protecció	Bé Moble d'Interès Cultural (Decret 217/2018) de 30 de novembre (DOGV núm. 8439 07-12-2018) (BOE núm 16 18-01-2019). Codi anotació preventiva 000000145332 En conseqüència els projectes d'intervenció en la campana i les seues instal·lacions han de ser presentats a la Direcció General de Patrimoni Cultural i Museus per a la seua aprovació, prèviament a l'inici dels treballs.
Propostes	
Autors de la documentació	MARTÍN NOGUERA, Francesc Xavier
Data	14-01-2000

Fitxa completa de la campana: [El Jaume \(9\) Catedral de Santa Maria - VALÈNCIA](#)

PDF (18-05-2026)